

Mégis feltárják a titkos kommunista tömegsírokat?

A vasárnap Blic szerint szeptemberben megkezdí munkáját az illetékes bizottság

Az állami bizottság szeptemberben megkezdí azoknak a titkos tömegsíroknak a megjelölését, amelyekbe a felszabadulás után 1944-ben kivégzett személyeket temették el, és elkezdí az abban az időszakban kivégzett emberek névsorának az összeállítását – ezekkel a szavakkal jelentette be Slobodan Homen, a szerbiai igazságügyi minisztérium államtitkára a hírt, amely szerint mégis feltárják a bevonuló partizánok által bírósági ítélet nélkül kivégzett, halálra kínzott emberek sírjait, és szerb állami testület részéről elkészül a névsor is. „A bizottság első feladta, hogy átnézzé a levéltárakat és meghatározza a meggyilkolt emberek névsorát, akik közül sokakat 1944. és 1946. között ítélkezés és bírósági ítélet nélkül végeztek ki. Ezzel egy időben a bizottság ellátogat minden olyan helyre Szerbiában, ahol mészárlások történtek, és bejegyzí azokat” – idézi a Vajdasági Rádió és Televízió az államtitkárnak a Blic vasárnapi számban tett nyilatkozatát. A lapban az államtitkár ismerteti azt is, hogy a bizottságban nagyszámú ember dolgozik, közöttük számos történész, jogász és DNS-elemzésre szakosodott egészségügyi szakember.

„Összeállítjuk a levéltárak, múzeumok, történelmi intézetek listáját és kérni fogjuk, hogy munkatársaik köréből javasoljanak egy-két tagot a bizottságba. A szerb szkupstinához, az eltűnt személyek ügyeiben illetékes bizottsághoz és a köztársasági ügyészséghez már elküldtük a kérelmet, és 15 napon belül várjuk a választ. Szeptember 1-jéig meg kellene alakítani a bizottságot, és annak készen kellene állnia a munkára” – hangsúlyozta Homen.

Munkájában ez a bizottság számos forrásanyagra támaszkodhat, ugyanis a Blic szerint legalább nyolcvan százalékban ismertek azok a helyek, ahol a második világháború befejezésekor és az azt követő időszakban a tömeggyilkosságok történtek.

Srđan Cvetković, a belgrádi modernkori történelmi intézet munkatársa szerint szinte minden városban és minden nagyobb településen vannak ilyen tömegsírok.

„Több száz hely ismert, ahol tömegmészárlások történtek. Egyes helyeken 4-5 embert végeztek ki, másutt százszámra gyilkolták le az embereket, vannak olyan helyek, ahol az áldozok száma ennél is nagyobb. Nišben például 800-1000 embert végeztek ki, Belgrádban több ezret” – hangsúlyozta Cvetković.

A történész szerint az 1944 és 1946 között meggyilkolt emberek számát bizonyára sohasem sikerül pontosan meghatározni, de számos eddig ismert adatból már ki lehetett következtetni, hogy ítélkezés nélkül 60.000-80.000 embert végeztek ki Szerbia területén. „Több mint 35.000 embert szűkebb Szerbia területén végeztek ki, a német és a magyar adatok szerint pedig 40.000-45.000 ember Vajdaság területén esett áldozatul” – emelte ki Cvetković, aki a lapnak nyilatkozva külön megemlítette a Pirotnban történt, az Ozna akkori ottani vezetőjével, Miodrag Boškovićtyal kapcsolatos esetet. Az ismeretek szerint, miközben fojtogatta azt az embert, akit éppen kihallgatott, az őr állítólag tévedésből lelőtte. Megtorlásból 159 embert végeztek ki, közülük többeket Vlasotinceből és Leskovacból szállítottak Pirotnba – ismertette a szerbiai esetet a történész.